

NOGUERA

A la Noguera, la lleu davallada del VAB el 2023 (del -0,9 %), sumat als moderats ascensos del 2021 i 2022 (avenç mitjà del 2,1 %), ha situat el balanç del cicle de la pandèmia (2019-23) en terreny encara negatiu, un -7,9 % per sota del VAB assolit el 2019. La davallada del 2023 va reflectir, en particular, l'ascens dels serveis (3,2 %), la branca dominant a la comarca amb el 61,5 % del VAB agregat, mentre la construcció avançava poc (0,5 %) i la indústria queia (-0,2 %), alhora que el primari queia d'un -28,7 %. L'avenç del 2023 es va traduir en un retrocés de l'afiliació del -1,4 %, reflectint les caigudes tant a Balaguer (-0,6 %) com al conjunt de la resta de municipis (-1,8 %). Amb això, els 12,3 mil afiliats a la comarca el 2023 no havien pogut recuperar encara els valors del 2019, situant-se un -3,1 % per sota.

El prou destacat augment del terciari el 2023 expressà tant el dels serveis col·lectius (3,3 %) com, en particular i atès el seu pes a l'activitat, dels privats (unes branques que amb un 79,9 % del VAB terciari avançaren un 3,2 %). En aquests darrers, els sectors de serveis privats no personals foren els que més creixeren (4,6 %), mentre el creixement dels personals (hostaleria, comerç, transports, immobiliàries i artístiques), els més rellevants atès el seu elevat 63 % de pes en el VAB terciari, avançaren d'un 2,8 %; amb aquests increments, el VAB dels serveis supera ja en un 3,4 % el generat el 2019. En el mercat de treball, l'augment de l'afiliació fou modest (0,2 %), empenyat pel comerç, un sector que aporta vora el 48 % de l'afiliació dels serveis privats personals el 2023. L'afiliació es va contreure en el

conjunt dels serveis personals d'un -0,6 % i un modest augment de l'1,0 % a la resta dels privats,¹¹² mentre els col·lectius creixeren del 2,1 %. En conjunt, els afiliats al terciari a la Noguera assoliren els 7,1 mil, un -3,1 % per sota els del 2019.

En l'àmbit industrial, als registres de l'energia, aigua, gas i reciclatge (3,7 %, branques que aporten el 24,9 % del VAB del sector) s'hi van contraposar les caigudes de la indústria manufacturera (del -1,5 %). Aquest descens reflectí la d'algunes de les branques més rellevants, com les de l'alimentació (-5,3 %, amb un 36,1 % del VAB manufacturer). Aquesta dinàmica productiva es va reflectir en un rellevant descens de l'afiliació a la indústria (-8,0 %), cosa que va situar els 2 mil afiliats del 2023 un -8,8 % per sota els registres del 2019.

A la construcció, el baix augment del VAB el 2023 (0,5 %) reflectí el de les branques d'instal·lació, demolició i altres especialitzacions (0,8 %) i d'edificació i promoció immobiliària (0,6 %) i la caiguda de la d'obra civil (-1,8 %). En l'àmbit de l'edificació residencial, els 35 habitatges iniciats van ja superar els 16 de 2019. L'afiliació va reflectir aquesta evolució (increment del 0,2 %. Finalment, les pèrdues del VAB del primari van reflectir, fonamentalment, la molt forta caiguda de l'agricultura (d'un -41,1 %), ja que la ramaderia es va contreure menys (-12,2 %).

112 : A la Noguera, l'afiliació el 2023 va augmentar moderadament al comerç a l'engròs i al detall (1,9 %) i a activitats professionals, científiques i

administratives (1,1 %), mentre es reduïa a transports i l'emmagatzematge (-0,8 %) i l'hostaleria (-2,9 %).

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE LA NOGUERA. 2019-2023

(PELS PESOS VAB NOMINAL SOBRE CADA AGREGACIÓ EN %; PELS CANVIS VAB REAL I AFILIACIÓ DE L'ANY O ACUMULAT PELS PERÍODES EN %)

	Pesos VAB 2022	Canvi 2023 VAB real	Contribució	Canvi 2023 Afiliació	Canvi 2019-2023 VAB real	Canvi 2019-2023 Afiliació
	1	2	3=1*2/100	4	5	6
A. Grans sectors						
Primari	10,2	-28,7	-2,9	-0,5	-44,9	-2,6
Indústria	21,0	-0,2	0,0	-8,0	-16,6	-8,8
Construcció	7,3	0,5	0,0	0,2	-8,8	6,2
Serveis (privats i col·lectius)	61,5	3,2	2,0	0,2	3,4	-3,1
Total	100	-0,9	-0,9	-1,4	-7,9	-3,1
B. Detall principals branques productives						
Agricultura	57,0	-41,1	-23,5	---	-60,3	---
Cereals	30,7	-55,5	-17,0	---	-65,8	---
Fruita fresca	9,9	13,6	1,3	---	-32,9	---
Plantes farratgeres	9,1	-54,1	-4,9	---	-65,7	---
Ramaderia	42,9	-12,2	-5,2	---	-20,8	---
Porquí	17,8	-30,7	-5,5	---	-37,7	---
Aviram	13,2	12,4	1,6	---	-0,5	---
Forestal i aquícola	0,0	5,4	0,0	---	-3,7	---
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	---	0,0	---
1. Total primari	100	-28,7	-28,7	-0,5	-44,9	-2,6
Indústries manufactureres	75,1	-1,5	-1,1	-8,0	-8,3	-9,1
Alimentació, begudes i tabac	27,1	-5,3	-1,4	-13,1	-17,8	-18,3
Altres productes minerals no-metàl·lics	10,6	-3,6	-0,4	-11,9	-10,9	-32,2
Maquinària i equips	5,3	7,9	0,4	2,9	51,9	11,0
Química i refinació petroli	4,6	8,9	0,4	-4,9	-5,1	70,6
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	4,2	3,6	0,2	-2,6	-12,8	3,4
Energia, aigua i gas	24,9	3,7	0,9	-5,9	-42,8	-0,8
2. Total indústria i energia	100	-0,2	-0,2	-8,0	-16,6	-8,8
Edificació i promoció immobiliària	49,7	0,6	0,3	0,9	-0,1	14,3
Instal·lació, acabats i altres	44,7	0,8	0,4	1,3	-10,5	6,0
Obra civil	5,6	-1,8	-0,1	-37,0	-41,1	-53,3
3. Total construcció	100	0,5	0,5	0,2	-8,8	6,2
Comerç	23,0	7,0	1,6	1,9	1,1	-9,6
Transport i emmagatzematge	13,1	3,6	0,5	-0,8	6,8	5,6
Immobiliàries	12,8	-1,6	-0,2	2,1	6,8	4,3
Profes. cient. admin.	10,3	2,6	0,3	1,1	16,6	12,2
Hostaleria	8,9	0,5	0,0	-2,9	-19,1	-8,2
Total serveis privats	79,9	3,2	2,6	-0,3	4,0	-3,8
<i>Pro-memòria</i>						
<i>Serveis personals</i>	62,5	2,8	1,8	-0,6	0,9	-6,4
<i>Resta privats</i>	17,4	4,6	0,8	1,0	15,2	11,7
Administració pública	11,7	6,1	0,7	3,3	0,6	0,1
Educació	6,4	-0,9	-0,1	0,8	-0,7	-13,2
Sanitat i serveis socials	2,0	0,3	0,0	1,2	-0,9	7,8
Total serveis col·lectius	20,1	3,3	0,7	2,1	0,2	-0,5
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,2	3,2	0,2	3,4	-3,1

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, dades fins a 2020/T3 BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu, a partir de 2020/T4 BBVA a partir de dades d'IDESCAT.